

יומא דף טז

סתירה :

משנה במידות (א:ו)	משנה בתמיד	
<p>ארבע לשכות היו לבית המוקד כקטוניות הפתוחות לטרקלין, שתיים בקודש ושתיים בחול, וראשי פספסין מבדילין בין קודש לחול. ומה היו משמשות?</p> <ul style="list-style-type: none"> • מערבית דרומית - היא היתה לשכת טלי קרבן, • דרומית מזרחית - היא לשכה שהיו עושין בה לחם הפנים, • מזרחית צפונית - בה גנזו בית חשמונאי אבני מזבח ששקצום מלכי יון, • צפונית מערבית - בה יורדין לבית הטבילה. 	<p>אמר להם הממונה: צאו והביאו טלה מלשכת בית הטלאים. והלא לשכת הטלאים היתה במקצוע צפונית מערבית, וארבע לשכות היו שם:</p> <ul style="list-style-type: none"> • אחת לשכת הטלאים, • ואחת לשכת החותמות, • ואחת לשכת בית המוקד, • ואחת לשכה שעושין בה לחם הפנים 	<p>סתירה במיקום לשכת הטלאים</p>
<p>רבי אליעזר בן יעקב דתנן (במסכת מידות ב: ה): עזרת נשים היתה אורך מאה ושלושים וחמש על רוחב מאה ושלושים וחמש, וארבע לשכות היו בארבע מקצועותיה. ומה היו משמשות?</p> <ul style="list-style-type: none"> • דרומית מזרחית - היא היתה לשכת הנזירים, ששם נזירים מבשלים את שלמיהן ומגלחין שערן ומשלחין תחת הדוד. • מזרחית צפונית - היא היתה לשכת דיר העצים, ששם כהנים בעלי מומין עומדין ומתליעין בעצים, שכל עץ שיש בו תולעת פסול לגבי מזבח. • צפונית מערבית - היא היתה לשכת המצורעין. • מערבית דרומית - אמר רבי אליעזר בן יעקב: שכחתי מה היתה משמשת. אבא שאול אומר: בה היו נותנין יין ושמן, והיא היתה נקראת לשכת בית שמניא. 	<p>חכמים</p>	<p>פתרון לסתירה - רב הונא</p>

חיזוק לרב הונא: הכי נמי מסתברא דרבי אליעזר בן יעקב היא, דתנן (במסכת מידות ב: ד): כל הכתלים שהיו שם היו גבוהין, חוץ מכותל מזרחי. שהכהן השורף את הפרה עומד בהר המשחה, ומכוון ורואה כנגד פתחו של היכל בשעת הזאת הדם. ותנן (מידות ב: ג): כל הפתחים שהיו שם גובהן עשרים אמה ורוחבן עשר אמות. ותנן: לפנים ממנו סורג. ותנן: לפנים ממנו החיל, עשר אמות, ושתיים עשרה מעלות היו שם רום מעלה חצי אמה ושילחה חצי אמה. (מידות ב: ה) חמש עשרה מעלות עולות מתוכה היורדות מעזרת ישראל לעזרת נשים, רום מעלה חצי אמה ושילחה חצי אמה. ותנן (מידות ג: ו): בין האולם ולמזבח עשרים ושתיים אמה, ושתיים עשרה מעלות היו שם, רום מעלה חצי אמה ושילחה חצי אמה. ותנן (מידות ג: ו) רבי אליעזר בן יעקב אומר: מעלה היתה שם, וגבוהה אמה, ודוכן נתון עליה ובו שלש מעלות של חצי חצי אמה. (ראה טבלה בעמוד הבא)

לר' אליעזר בן יעקב

המקום	כמה מדרגות?	גובה כל מדרגה	גובה מהר הבית
הר הבית עד החיל		חצי אמה	0
עזרת נשים	12	חצי אמה	6 אמות
עזרת ישראל	15	חצי אמה	13.5 אמות
עזרת כהנים	1	אמה	14.5 אמות
אולם	12	חצי אמה	20.5 אמות

לחכמים

המקום	כמה מדרגות?	גובה כל מדרגה	גובה מהר הבית
הר הבית עד החיל		חצי אמה	0
עזרת נשים	12	חצי אמה	6 אמות
עזרת ישראל	15	חצי אמה	13.5 אמות
עזרת כהנים	0		
אולם	12	חצי אמה	19.5 אמות

הסבר החיזוק: אי אמרת בשלמא רבי אליעזר בן יעקב היא - היינו דאיכסי ליה פיתחא, אלא אי אמרת רבנן - הא איכא פלגא דאמתא דמתחזי ליה פיתחא בגוויה, אלא לאו שמע מינה: רבי אליעזר בן יעקב היא.

דחייה לחיזוק: אמר רב אדא בר אהבה: הא מני - רבי יהודה היא. דתניא, **רבי יהודה אומר:** המזבח ממוצע ועומד באמצע עזרה, ושלישים ושתים אמות היו לו, עשר אמות כנגד פתחו של היכל, אחת עשרה אמה לצפון, ואחת עשרה אמה לדרום, נמצא מזבח מכוון כנגד היכל וכותליו. **דחיית הדחייה:** ואי סלקא דעתך מדות רבי יהודה היא - מזבח באמצע עזרה מי משכחת ליה? והתנן: כל העזרה היתה אורך מאה ושמונים ושבע על רוחב מאה ושלישים וחמש. מן המזרח למערב מאה ושמונים ושבע; מקום דריסת רגלי ישראל אחת עשרה אמה, מקום דריסת רגלי הכהנים אחת עשרה אמה, מזבח שלישים ושתים, בין האולם ולמזבח עשרים ושתים, וההיכל מאה אמה, ואחת עשרה אמה אחורי בית הכפורת. מן הדרום לצפון מאה ושלישים וחמש; הכבש והמזבח ששים ושתים, מן המזבח ולטבעות שמונה אמות, מקום הטבעות עשרים וארבע, מן הטבעות לשלחנות ארבע, מן השלחנות לנגסין ארבע, מן הנגסין לכותל עזרה שמונה אמות, והמותר בין הכבש ולכותל ומקום הנגסין. ואי סלקא דעתך מדות רבי יהודה היא - מזבח באמצע עזרה מי משכחת ליה? הא רובא דמזבח בדרום קאי! **מסקנה:** אלא לאו שמע מינה: רבי אליעזר בן יעקב היא שמע מינה.

מזבח ממקום מידות	ר' יהודה	חכמים
	באמצע עזרה	רובא בדרום
	ושלישים ושתים אמות היו לו, עשר אמות כנגד פתחו של היכל, אחת עשרה אמה לצפון, ואחת עשרה אמה לדרום, נמצא מזבח מכוון כנגד היכל וכותליו	כל העזרה היתה אורך 187 על רוחב 135 מן הדרום לצפון 135 הכבש והמזבח 62 מן המזבח ולטבעות 8 מקום הטבעות 24 מן הטבעות לשלחנות 4 השלחנות - 4 (לא מופיע בברייתא) מן השלחנות לנגסין 4 מן הנגסין לכותל עזרה 8 והמותר (21) בין הכבש ולכותל ומקום הנגסין (10.5 כל אחד) מהקיר הדרומי עד סוף המזבח - 72.5 נקודת האמצע בחדר 67.5, נמצא המזבח רק 5 אמות בצד הצפוני ולא ממוקם באמצע

